

Marin forskningsatsi

Bergen Marine forskningsklynge ble etablert i 2008 for å gjøre byen til europeisk marin hovedstad. Siste året har det nesten ikke vært aktivitet i klyngen.

KJELL ØSTERBØ
kjell.osterbo@bt.no

Så sent som i forrige uke trakk universitetsrektor Sigmund Grønmo frem den marine klyngen da han skulle vise til satsingen på marin forskning ved Universitetet i Bergen.

– Og jeg er åpen for å etablere flere slike klynger i samarbeid med næringslivet, sa Grønmo.

Men etter det BT kjenner til har ikke styringsgruppen for klyngen hatt møte på ett år, og hjemmesiden deres har ikke vært oppdatert siden i fjor vinter. Dette bekreftes av direktør for Michelsen Research (CMR), Arvid Nøttvedt, og visedirektør ved Nansensenteret, Johnny Johannessen.

– Vi har rett og slett ikke hatt stor nok ledelsesoppmerksomhet, sier professor Peter M. Haugan, som har ledet det faglige utvalget for klyngen.

Han viser da til universitetsledelsen og lederne for de syv andre forskningsinstitusjonene som deltar i klyngen.

En praktisk forklaring er at sekretæren for klyngen fant seg en annen jobb, uten å bli erstattet. Og hun blir av flere karakterisert som dyktig og dynamisk.

Haugan understreker at det særlig i startfasen ble satt i gang flere såkornprosjekter og andre aktiviteter. Disse har igjen ledet til søknader om eksterne forskningsmidler.

Mangler engasjement

– Men det har manglet vilje til virkelig å ta de store grepene for å nå de visjonene klyngen satte seg. Det krever engasjement fra toppledelsen. De har ikke profilert klyngen særlig etter åpningen i januar i 2008, sier Haugan.

Her får han støtte fra instituttleder på biologi, professor Anders Goksøyr.

– Klyngen har ikke vært skikkelig forankret hos toppledelsen ved universitetet. Alle de andre forskningsinstitusjonene som er med har satt sine ledere inn i styringsgruppen, mens rektor ved universitetet har skjovet denne oppgaven nedover i systemet, påpeker Goksøyr.

Er virkelig gode

Verken han eller andre betviler at det marine forskningsmiljøet i bergensregionen har en størrelse, faglig bredde og kvalitet som gjør det til et av de store kraftsentrene innen marin forskning og undervisning i Europa.

Goksøyr minner om at byen ligger på en 13. plass om man teller opp antall marine vitenskapelige artikler i hele verden

10. SEPTEMBER: Professor ved Handelshøyskolen BI, Torger Reve, mener Bergen risikerer å havne i bakevjen fordi ingen klarer å prioritere skikkelig byen. – Dere bør bli verdensmester på noe, var hans råd.

11. SEPTEMBER: Næringsbyråd Øistein Christoffersen (Frp) tar utfordringen fra Reve, og mener det ville vært bra for hele regionen om Bergen hadde klart å løfte seg på noen områder – og gjerne blitt verdensmestre.

16. SEPTEMBER: En undersøkelse viser at Bergen har den laveste andelen nyskapende bedrifter av de fem største byene i Norge. Bergensbedriftene har også minst internasjonalt samarbeid.

fakta

marin forskningsklynge

- Etablert i januar 2008, og kobler sammen rundt 700 årsverk av forskere og teknisk personell.
- De åtte forskningsinstitusjonene som er med i klyngen er Universitetet i Bergen, Havforskningsinstituttet, Christian Michelsen Research (CMR), Nansensenteret, Helse Bergen, Uni Research, Nasjonalt institutt for ernærings- og sjømatforskning (NIFES) og Nofima, som driver forskning på akvakultur, fiskeri og mat.
- Klyngens fire satsingsområder er klima, maritimt miljø og ressurser, marin teknologi og «fra hav til helse».

de siste ti årene. Klyngens visjon om å bli europeisk marin hovedstad er derfor ikke urealistisk, om man bare fikk til samarbeidet og satsingen som ble uttrykt i januar 2008.

Bør ha egne folk

Arvid Nøttvedt ved CMR er imidlertid skeptisk til måten klyngen forsøkte å jobbe på.

– Klyngen bør ha egen ledelse som jobber mot konkrete forpliktende mål. Dagens ledelse for klyngen har denne oppgaven ved siden av mange andre oppgaver. Da ender det opp med at lite skjer, sier Nøttvedt.

Peter Haugan er enig i dette og tror klyngen bør ha en daglig leder.

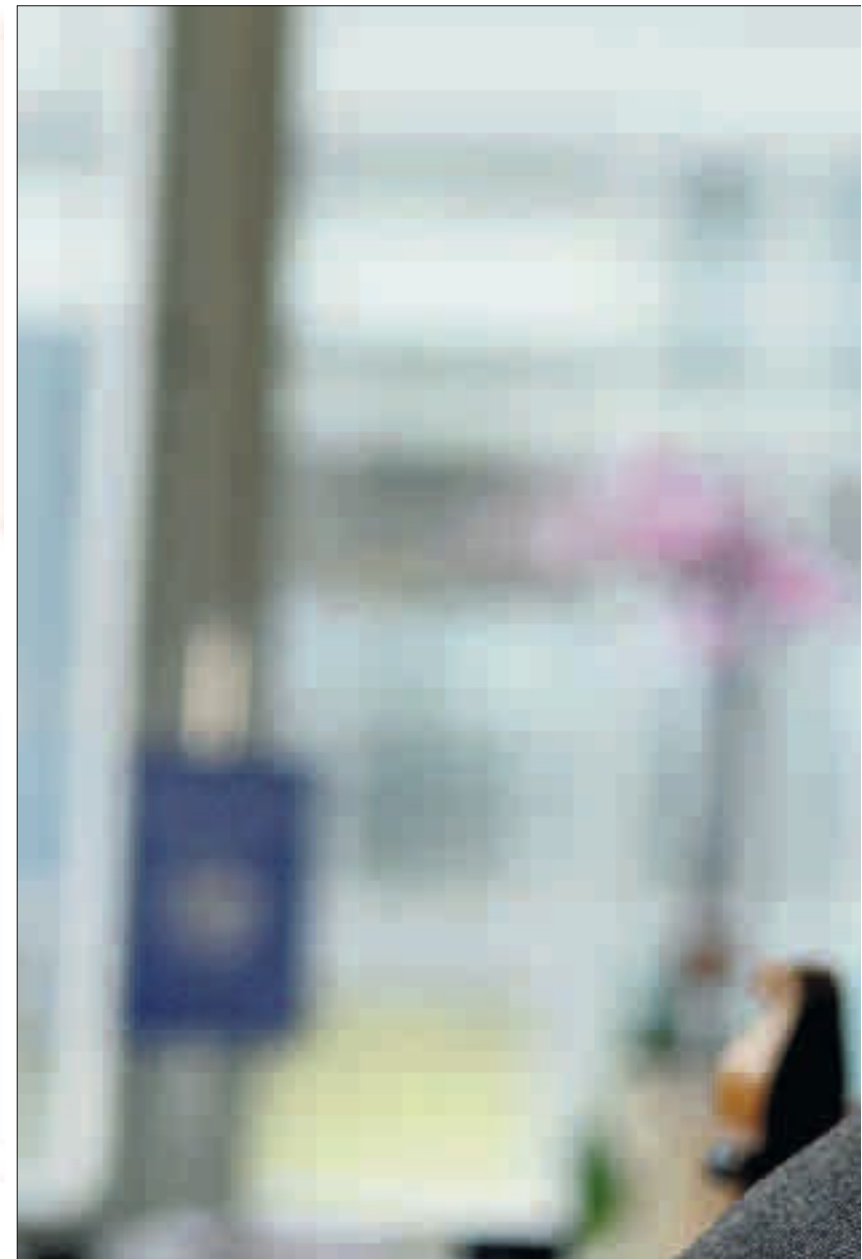
Nøttvedt mener at samarbeidet mellom universitetet på den ene siden, og de syv forskningsenhetene på den andre siden, har mye å lære av det tette partnerskapet mellom SINTEF og NTNU i Trondheim.

– Se bare de hvordan de organiserer forskningsklynger mellom seg, sier CMR-direktøren.

Hele 500 av de 2123 ansatte ved SINTEF er også ansatt ved universitetet.

Må ha belønningssystem

Johnny Johannessen mener BI-

FOR LITE OPPMERKSOMHET: Sentrale forskere i den marine klyngen mener universitetsledelsen og at det nå skal satses mer på klyngen fra universitetets side.

professor Torger Reve har et godt poeng når han hevder at Bergen og forskningsmiljøet i byen har mye å hente på å prioritere sine beste miljøer tøffere.

Styreleder ved Nansensenteret, Ola M. Johannessen, understreker at det ikke er nok med fagre ord og fromme ønsker for å få en forskningsklynge til å fungere.

– En slik klynge må ha belønningssystemer for å fungere. Og for å skape noe slikt trengs det både penger og samarbeidsvilje, sier Johannessen.

Peter Haugan sier at det vil være opp til styringsgruppen om man nå vil avvikle, reorganisere eller omorganisere klyngen.

Trenger mer enn en klynge

– Vi skal uansett huske at den marine byen Bergen og Vestlandet vil trenge mye mer enn det denne klyngen kan utrette. Det

trengs enda videre grupperinger hvor også næringsliv og myndigheter går sammen med forskningen om å utarbeide felles visjoner og felles profilering. Og det trengs enda flere spesifikke konkrete samarbeidsaktiviteter mellom enkeltaktører innen disse gruppene.

– Men vi skal huske at noen av de mest produktive forskerne og næringslivsaktørene trives best med enkle beslutningsprosesser. De liker å snu seg fort uten å trekke med alle andre eller skrive for mange dokumenter. Vi skal derfor ikke overdrive betydningen av organisasjon, sier Haugan.

Han tror bergensere generelt undervurderer hvor god byen er på marin forskning og hvilket potensial for videre utvikling som ligger her.

– Vi er bare ikke så flinke til å fortelle omverden om det, sier han.

Universitet scorer høyt

På en ny liste over verdens beste universiteter kommer Universitetet i Bergen på 135. plass. Ingen andre universiteter i Norge nådde opp blant de 200 på listen til Times Higher Education World University Ranking (THE). Plasseringen er i verdensklasse, ifølge THE-redaktør Ann Mroz. Den gir Universitetet i Bergen en sjettede plass i Norden og en 43. plass i Europa. Ifølge utdannelsesforsker Gunnar Sivertsen er rangeringen viktig for universitetene, men sier likevel ikke noe om kvaliteten på dem. Ifølge Dagens Næringsliv mener Sivertsen at det er store metodiske problemer knyttet til slik rangering.

bt.no/økonomi: Her finner du de aller siste næringslivsnyhetene

ng i frø

rektor Sigmund Grønmo har gitt den marine klyngen i Bergen for liten oppmerksomhet. Grønmo sier at han kjenner til situasjonen i klyngen og

ARKIVBILDE: PAUL S. AMUNDSEN

Grønmo kjenner forholdene

– Universitetet er allerede i gang med å styrke arbeidet i den marine klyngen i Bergen (BMF), sier rektor ved Universitetet i Bergen, Sigmund Grønmo.

– Kjenner du til at styringsgruppen for klyngen ikke har hatt møte på ett år og at hjemmesiden deres ikke har vært oppdatert siden februar i fjor?

Styrker aktivitetene

– Ja, og jeg er også kjent med at det nå planlegges et nytt møte i styringsgruppen. Som det fremgår av hjemmesiden, skal styringsgruppen møtes minst en gang i året. Den løpende virksomheten koordineres av det faglige utvalget, som består av ledende fagfolk fra de ulike samarbeidspartene. Jeg er kjent med at universitetets marine miljøer arbeider med å styrke aktivitetene i BMF, sier Grønmo.

Høyt prioritert

– Når aktiviteten nesten har stanset opp, hvorfor trakk du klyngen frem som eksempel på

universitetets satsing på marin forskning, da BT snakket med deg i forrige uke?

– Klyngen ble nevnt som eksempel på klynger der UiB er engasjert. I samtalen med BT nevnte jeg flere eksempler på vår marine satsing, blant annet at vi i løpet av de senere årene nesten har fordoblet ressursinnsatsen på det marine området, og at vi nå oppretter et nytt klimasenter for å videreføre den fremragende klimaforskningen i Bergen.

Fremste fagfolk

Dette har hele tiden vært høyt prioritert av den marine forskningsklyngen, og senteret opprettes i nært samarbeid med Havforskningsinstituttet, Nan-

senteret og Uni Research, som også er sentrale samarbeidspartnere i BMF, sier rektoren.

– Vil du ta noe initiativ for å revitalisere klyngen på noe vis?

– UiBs deltakelse i BMF ledes av våre fremste fagfolk på det marine området, og av UiBs strategiske utvalg for marine fag. De er allerede i gang med å styrke arbeidet i klyngen, sier Grønmo.

BERGEN: Kurt Oddekalv og Norges Miljøvernforbund (NMF) klarte å skrape sammen 1,3 millioner kroner for å dekke renter på båten «Miljødronningen» og litt lønn. På overtid har Oddekalv betalt Sparebanken Vest 1,2 millioner kroner, for å unngå å misligholde lånet på «Miljødronningen». – Det gir oss et lite pusterom til neste rentebetaling om tre måneder, men det er bare et pusterom, sier Oddekalv (bildet). Han er delvis reddet av sine rike onkler igjen. Per Grieg sr. har betalt en halv million kroner. Lånet til 70-millionerskatamaranen skal betjenes i mange år fremover. Uten særlige inntekter fra båten blir det definitivt tøft. 30 millioner kroner i lån skal betjenes over 15 år, men nå betales knapt nok renter. – Vi venter på 4-500.000 kroner fra Statoil for bruk av båten. Vi setter i gang selgere, nå må vi tjene penger selv. Jeg har ikke tenkt å begrave meg i depresjon, selv om jeg har vondt i magen hver dag, sier Oddekalv.

HSH tror på moderat vekst

OSLO: Et høyere forbruk er det viktigste for at det skal gå bra med norsk økonomi fremover, mener HSH. – Forbrukerne er jokeren for videre vekst, sier administrerende direktør Vibeke Madsen da hun mandag presenterte HSHs nye konjunkturer. Der nedjusterer hovedorganisasjonen for handel og tjenester i Norge (HSH) veksten for i år, men tror på et taktskifte i forbruket neste år. NTB

Fare for kirkestreik

OSLO: Avlyste gudstjenester, innstilte søndagsskoler og stopp i konfirmantundervisningen er noen av konsekvensene hvis arbeidstakerorganisasjonen Delta ikke blir enig med Kirkens arbeidsgiver- og interesseorganisasjon (KA) før midnatt fredag. Delta organiserer medlemmene i de kirkelige fellesrådene og har varslet streik for sine medlemmer i Oslo, Bergen og Gran på Hadeland fra lørdag 25. september hvis partene ikke blir enige hos Riksmeklingsmannen. NTB

Mindre vekst i USA

WASHINGTON: Veksten i USAs økonomi i år vil bli langt svakere enn tidligere antatt, viser nye beregninger fra OECD. I mai beregnet OECD (Organisasjonen for økonomisk samarbeid og utvikling) at USAs bruttonasjonalprodukt ville stige med 3,2 prosent i år. Nå er den beregnede veksten nedjustert til 1,5 prosent. Det er ventet at veksten vil stige til 2,3 prosent i 2011. Ifølge OECD vil arbeidsløsheten i USA trolig bli liggende på et høyt nivå i forholdsvis lang tid. NTB

Ungdomsledigheten øker

OSLO: Den økonomiske krisen har ført til at ungdomsledigheten har økt i hele OECD-området, samtidig som mange unge har trukket seg helt ut av arbeidsmarkedet. – Utviklingen er bekymringsfull, sa arbeidsminister Hanne Bjurstrøm (bildet), (Ap) da hun åpnet OECDs konferanse i Oslo om ungdom og arbeid i går. Bjurstrøm er vert for arbeidsministere fra flere OECD-land, forskere, byråkrater og representanter fra interessegrupper og arbeidslivet. OECD benytter konferansen til å legge frem sine anbefalinger om hva som bør gjøres.

Tvangsinnløser Hjellegjerde-aksjer

SYKKYLVEN: Hjellegjerdens nye hovedeier, Interstil, tilbyr seg å kjøpe ut de andre eierne. Sier de nei, vil Interstil tvangsinnløse dem. Interstil eier 91,24 prosent av møbelprodusenten Hjellegjerde i Sykkylven etter en rettet emisjon tidligere i sommer. I tråd med intensjonen benytter Interstil seg nå av muligheten til å innløse de andre aksjonærene. Tilbudet lyder på 15 øre aksjen. Bli det ikke akseptert, vil Interstil tvangsinnløse de resterende eierne i henhold til verdipapirhandelloven. NTB

BERGEN BILUTLEIE

BEHOV FOR LEIEBIL
Vi har mange ulike typer
Se: www.bergenbilutleie.no
Eller ring: 55 13 31 32

08000

NORGESTAXI